

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam Cyllideb 2023/24

Adroddiad Prif Swyddog Cyllid a TGCh

Cynnwys

Cefndir	4
Adolygiad o'r Flwyddyn Gyfredol 2022/23	
Setliad Refeniw Llywodraeth Cymru	
Cyllideb 2023/24	
Cronfeydd wrth gefn a Balansau	
Incwm	
Casgliad	
Crynodeb o'r Gyllideb 2023/24	9
Gwariant Corfforaethol a Chanolog	
Gwybodaeth Am Dreth Y Cyngor 2023-24	11
Amgylchedd a Thechnegol	14
Cyllideb Gryno	
Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm	
Cynllunio a Rheoleiddio	16
Cyllideb Gryno	
Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm	
Economi	18
Cyllideb Gryno	
Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm	
Gofal Cymdeithasol	20
Cyllideb Gryno	
Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm	
Addysg ac Ymyrraeth Gynnar	22
Cyllideb Gryno	
Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm	

Tai ac Asedau	24
Cyllideb Gryno	
Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm	
Gwasanaethau Tai	26
Cyllideb Gryno	
Dadansoddiad yn ôl Gwariant	
Cyllid a TGCh	28
Cyllideb Gryno	
Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm	
Llywodraethu a Chwsmeriaid	30
Cyllideb Gryno	
Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm	
Trwsio a Chynnal	32
Cyllideb Gryno	
Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm	
Prif Weithredwr	33
Cyllideb Gryno	
Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm	
Corfforaethol a Chanolog	35
Cyllideb Gryno	
Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm	
Rheoli Risgiau Allweddol	37
Chwyddiant a chyfraddau llog	
Cyllid / Rhagolygon Ariannol	
Costau Ariannu Cyfalaf	
Pwysau ar Wasanaethau	

Cefndir

1. Mae'r broses o gynllunio cyllideb yr awdurdod lleol yn Wrecsam, fel ym mhob man arall, yn gofyn am edrych yn fuan ar ragolygon cyllidol y Cyngor yn seiliedig ar ddangosyddion economaidd cenedlaethol a chyfansymiau cynllunio'r llywodraeth ar gyfer gwariant awdurdodau lleol.
2. Mae cynlluniau ariannol tymor canolig y Cyngor wedi cael eu datblygu gan ddefnyddio'r paramedrau canlynol:
 - Cynnydd tybiedig mewn cyllid grant o 8.4% yn 2023/24 ac yna 3.1% yn 2024/25 a 3% yn 2025/26
 - Cynnydd o 6% yn Nhrefn y Cyngor Band D yn 2023/24 ac amcangyfrifon rhagarweiniol o 6% yn 2024/25 a 2025/26
 - Rhagdybiaethau chwyddiant amcangyfrifedig:
 - darpariaeth gyflog o 4.5% ar gyfer 2023/24 i'r rhai nad ydynt yn athrawon, a 3.5% ar gyfer 2024/25 a 2025/26
 - darpariaeth gyflog o 4.5% i athrawon ar gyfer y saith mis o 1 Medi 2023 tan 31 Mawrth 2024 (cytunwyd ar ddyfarniad cyflog o 5% hyd at 31 Awst 2023), 3.5% ar gyfer 2024/25 a 2025/26
 - darperir ar gyfer chwyddiant uwch mewn meysydd penodol, yn cynnwys ynni (57%) a darparwyr gofal cymdeithasol (yn amrywio o 5% i 10%) yn 2023/24
 - darpariaeth gyffredinol o 3% ar gyfer meysydd eraill, fodd bynnag byddwn yn adolygu hyn.
 - Ymrwymadau hysbys.
3. Bydd y cynllun ariannol tymor canolig yn cael ei adolygu o bryd i'w gilydd.

Adolygiad o'r Flwyddyn Gyfredol 2022/23

4. Mae'r gyllideb ar gyfer y flwyddyn o ran arian parod yn gyfyngedig i £280,678,293.
5. Cafodd y gyllideb ei monitro a'i rheoli'n ofalus yn ystod y flwyddyn yn unol â'r gweithdrefnau a gymeradwywyd gan y Cyngor. Mae effaith weddilliol pandemig y Coronafeirws wedi bod yn un sylweddol, ac yn ystod y flwyddyn ariannol mae nifer o bwysau ar wasanaethau, yn enwedig gwasanaethau gofal cymdeithasol plant, wedi codi o'r herwydd.
6. Bydd yr holl gyllidebau yn parhau i gael eu harchwilio'n ofalus yn unol â'r gweithdrefnau y cytunwyd arnynt a bydd adroddiad ar y sefyllfa ariannol derfynol ym mis Mehefin 2023.

Setliad Refeniw Llywodraeth Cymru

7. Mae dosbarthiad y setliad i awdurdodau unigol yn dibynnu ar fformiwla'r Asesiad o Wariant Safonol. Ar gyfer 2023/24 nid oedd unrhyw newidiadau sylweddol i'r fformiwla.
8. Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei setliad refeniw dros dro ar gyfer awdurdodau lleol ar 14 Rhagfyr 2022. Rhoddodd y setliad dros dro gynnydd cyfartalog o 7.5% i awdurdodau lleol Cymru, a chyfran Wrecsam oedd cynnydd o 8.4%. Nid oedd darpariaeth terfyn isaf. Bydd y setliad terfynol yn cael ei gyhoeddi ar 28 Chwefror 2023.
9. Yr oedd asesiad o wariant safonol y Cyngor, sef yr asesiad tybiannol at ddibenion dosbarthu grant o angen y Cyngor i wario ar ei wasanaethau, yn dod i gyfanswm o £304,989,102.

Cyllideb 2023/24

10. Mae'r gyllideb ar gyfer y flwyddyn nesaf, fel y'i gwelir ar dudalen v, wedi ei llunio yn unol â'r fframwaith y cytunwyd arno gan y Cyngor. Mae'r gyllideb wedi'i chreu ar sail gynyddrannol, yn dechrau gyda chyllideb y flwyddyn bresennol gan addasu i gynnwys chwyddiant, ymrwymadau, pwysau ac arbedion, o fewn lefel y Cyllid Allanol Cyfun (cyfanswm y setliad refeniw gan Lywodraeth Cymru) a'r cyllid a gesglir yn lleol drwy Dreth y Cyngor.
11. Amcangyfrifir y bydd cyfanswm y gwariant refeniw net yn £302,901,187.
12. Mae'n un o ofynion Deddf Llywodraeth Leol 2003 fy mod yn adrodd i aelodau ar gadernid yr amcangyfrifon a wnaed at ddiben cyfrifo'r gofyniad cyllideb net. Dylwn felly dynnu eich sylw at nifer o feysydd risg allweddol yr wyf wedi'u nodi yn y gyllideb a sut y gellir eu rheoli. Mae'r rhain wedi'u hamlinellu ar dudalen 13. Bydd materion sy'n ymwneud â'r risgiau allweddol hyn yn cael eu hadrodd i'r aelodau yn ystod y flwyddyn sydd i ddod yn ôl yr angen fel rhan o weithdrefnau monitro a rheoli'r gyllideb.

Cronfeydd wrth gefn a Balansau

13. Mae awdurdod lleol angen lefel ddarbodus o falansau i gynnal llif arian parod digonol, yn enwedig yn ystod rhan gyntaf y flwyddyn ariannol cyn derbyn incwm treth y cyngor, ac i ddiwallu gwariant annisgwyl.
14. Nid yw cynllun cyllideb 2023/24 yn cynnwys cyfraniad wedi ei gyllidebu i'r balansau cyffredinol nac ohonynt.
15. Mae yna ansicrwydd o hyd ynglŷn ag effaith costau cyflogau a chostau chwyddiant eraill ar gyllideb y Cyngor. Yn ogystal, tra bod y Cyngor yn cynnig buddsoddi mewn Gofal Cymdeithasol, mewn plant sy'n derbyn gofal yn arbennig, gall newidiadau bach yn y galw ar y maes gwasanaeth hwn gael effaith sylweddol ar y gyllideb.
16. Dyma ddadansoddiad o brif falansau a chronfeydd wrth gefn a glustnodwyd amcangyfrifedig y Cyngor.

	Balans Gwirioneddol ar 1 Ebrill 2022 £mil	Amcangyfrif o'r Balans ar 1 Ebrill 2023 £mil
Balans Cronfa'r Cyngor	8,433	8,433
Balansau Ysgolion	14,723	5,507
Cronfeydd wrth Gefn Gwasanaethau	2,852	1,955
Cronfeydd wrth gefn eraill a glustnodwyd (yn cynnwys cronfeydd grantiau)	35,528	23,557
Cyfanswm Balansau a Chronfeydd Wrth Gefn	61,536	39,452

17. Mae'r balansau amcangyfrifedig ar 1 Ebrill 2023 yn y tabl uchod yn seiliedig ar yr amcangyfrifon gorau sydd ar gael ar adeg ysgrifennu'r adroddiad. Bydd y sefyllfa yr adroddwyd arni yn newid yn dilyn cau cyfrifon 2022/23 a bydd yn cael ei adrodd i'r aelodau ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol.
18. Yn unol â Strategaeth Cronfeydd Wrth Gefn y Cyngor, bydd cronfeydd wrth gefn eraill a glustnodwyd yn cael eu hadolygu er mwyn sicrhau eu bod yn parhau i gael eu cynnal yn unol â'r cynllun y cytunwyd arno neu ei ddychwelyd i falans Cronfa'r Cyngor ar gyfer dyraniad mwy priodol.

Incwm

Cyllid Grant Llywodraeth Cymru – Cyllid Allanol Cyfun

19. Grant Cynnal Refeniw – Mae cyfran y Fwrdeistref Sirol o'r Grant Cynnal Refeniw terfynol wedi ei phennu ar £180,685,257.
20. Cyfraddau Busnes – Mae punt dal cyfraddau busnes ar gyfer 2023/24 wedi ei bennu ar 53.5c mewn £. Cyfran y Fwrdeistref Sirol o incwm ardrethi annomestig cenedlaethol yn 2023/24 yw £43,935,907.
21. At ei gilydd, bydd y Cyllid Allanol Cyfun gan Lywodraeth Cymru yn £224,621,164 yn 2023/24.

Treth y Cyngor

22. Ar ôl ystyried y grantiau a chyfraniadau cyffredinol o falansau, bydd y balans net ar gyfer cyfanswm y gwariant o £78,280,023 yn cael ei ariannu gan drethdalwyr y cyngor.
23. Bwriedir codi fel traul arbennig ran o'r gost o oleuo troedffyrdd mewn pedair ardal gymunedol yn y dref (£6.00 ar fand D), yng nghymuned Llangollen Wledig (£20.50 ar fand D), y Waun (£13.33 ar fand D) a Glyntraian (£15.65 ar fand D).
24. Ar ôl addasu ar gyfer treuliau arbennig o £146,254, y balans sydd i'w gael fel treuliau cyffredinol gan drethdalwyr y cyngor yw £78,133,769.
25. Cyfrifiad sylfaen Treth y Cyngor ar gyfer 2023/24 yw 53,836 eiddo sy'n cyfateb i fand D ar ôl caniatáu ar gyfer:
 - gostyngiadau band ar gyfer pobl anabl
 - eiddo eithriedig
 - gostyngiadau deiliad unigol
 - gostyngiadau dwbl ar eiddo gwag
 - premiwm ar eiddo a ddosberthir fel eiddo gwag hirdymor neu ail gartref
 - ffactorau i adlewyrchu'r tâl cymharol ar wahanol fandiau
 - cyfradd casglu amcangyfrifedig
 - chyfraniadau yn lle treth y cyngor gan y Weinyddiaeth Amddiffyn

Mae'r sylfaen dreth gyffredinol yn seiliedig ar yr un cyfrifiadau ar gyfer pob un o'r 34 ardal gymunedol ac mae'r ardaloedd sydd "gyfwerth â band D" wedi eu nodi ar dudalen vi.

26. Bydd rhannu'r balans sy'n wariant cyffredinol gan drethdalwyr y cyngor (£78,133,769) â'r sylfaen dreth o 53,836 yn rhoi £1,451.33 i'w dalu gan aelwyd sy'n talu'n llawn a'u cartref wedi ei brisio fel band D. Ar gyfer eiddo band A mae'r gost yn 6 rhan o 9 o'r ffigur hwn hyd at eiddo band I sy'n 21/9 o ffigur band D. Mewn llawer o achosion bydd y ffigurau hyn yn cael eu haddasu ar gyfer disgownt pobl anabl a gostyngiadau eraill, a hefyd budd-dal treth y cyngor.
27. Mae Atodiad 3 yn nodi cyfradd treth y cyngor ar gyfer trethdalwr band D ar gyfer pob ardal cyngor cymuned ac yn dangos pan gaiff praesept awdurdod yr heddlu ei gynnwys, mai cyfanswm treth cyngor band D ar gyfartaledd ar gyfer 2023/24 yw £1,843.09.

Casgliad

28. Mae naratif diweddaraf y setliad yn darparu ffigur dangosol ar gyfer 2024/25. Y dyraniad cyllid refeniw craidd dangosol ar lefel Cymru ar gyfer 2024/25 yw £5.69 biliwn – sy'n cyfateb i gynnydd o 3.1% yn 2024/25. Ffigur dangosol yw hwn, ac mae'n ddibynnol ar amcangyfrifon presennol o incwm ardrethi annomestig dros y cyfnod, a bod y cyllid yn aros yn unol â gwerthoedd cyfredol Adolygiad o Wariant. Mae'r cyfnod Adolygiad o Wariant cyfredol yn mynd tan ddiwedd 2024/25. Mae'r rhagolygon y tu hwnt i hynny'n llai sicr. Y safbwynt polisi a adlewyrchir yn Natganiad Hydref 2022 yw y byddai gwariant cyhoeddus yn cynyddu 1% mewn termau real, fe'i derbynnir i olygu y byddai'r cynnydd yn 1% yn uwch na MPD (Mynegai Prisiau Defnyddwyr chwyddiant). Fodd bynnag, mae rhagolygon MPD ar gyfer 2025/26 yn isel iawn – yn negatif o bosibl, hyd yn oed.
29. Mae setliad ariannol 2023/24 wedi rhoi cyfle i ni fuddsoddi cyllid i leddfu'r pwysau ar wasanaethau, i gefnogi blaenoriaethau Cynllun y Cyngor ac i gryfhau ein gwynwch ariannol.
30. Mae Deddf Llywodraeth Leol 2003 yn gofyn i'r Cyngor fonitro ei gyllideb ac i gymryd camau priodol. Bydd yn ofynnol felly monitro a rheoli'r gyllideb yn agos dros y flwyddyn a bydd angen adolygu'r sefyllfa ariannol yn barhaus.
31. Yn olaf, hoffwn ddangos fy ngwerthfawrogiad i'r holl Aelodau a Swyddogion am eu cymorth, cydweithrediad a'u gwaith caled wrth gynorthwyo i baratoi'r gyllideb hon.

Richard Weigh

Chief Officer, Finance and ICT

Crynodeb o'r Gyllideb 2023/24

	2022/23 Cyllideb Arian Cyfyngedig (£)	Chwyddiant Tâl (£)	Chwyddiant Arall * (£)	Ymrwymadau a Phwysau sy'n Dod i'r Amlwg (£)	Mesurau Rheolaeth Ariannol * (£)	Effeithlonrwydd Gwasanaeth * (£)	2023/24 Cyllideb Arian Cyfyngedig (£)
Amgylchedd a Thechnegol	37,497,388	889,570	1,369,380	500,000	(493,139)	0	39,763,199
Cynllunio a Rheoleiddio	2,638,543	193,996	6,796	0	(151,248)	0	2,688,087
Economi	4,205,012	265,907	287,803	0	(144,935)	0	4,613,787
Gofal Cymdeithasol	74,948,787	1,708,343	2,460,635	7,000,000	(1,038,849)	0	85,078,916
Ysgolion	7,165,914	690,445	226,257	0	(369,222)	0	7,713,394
Addysg ac Ymyrraeth Gynnar	96,801,282	4,539,228	1,550,556	0	(871,542)	0	102,019,524
Tai ac Asedau	3,978,051	647,680	462,390	300,000	(287,872)	0	5,100,249
Cyllid a TGCh	7,849,821	406,926	203,378	250,000	(282,592)	0	8,427,533
Llywodraethu a Chwsmeriaid	3,667,300	219,125	7,124	0	(163,075)	0	3,730,474
Trwsio a Chynnal	2,779,928	0	77,930	0	0	0	2,857,858
Prif Weithredwr	3,289,922	185,338	11,789	100,000	(148,223)	0	3,438,826
Cyfanswm Gwariant Gwasanaeth Net	244,821,948	9,746,558	6,664,038	8,150,000	(3,950,697)	0	265,431,847

* Chwyddiant Arall - yn cynnwys chwyddiant ynni o £2.7m.

* Mesurau Rheolaeth Ariannol - Mae Mesurau Rheolaeth Ariannol yn ymwneud ag ailbrisió'r gronfa bensiwn - nid oes angen diffyg o £3.5m bellach (£3.9m wedi'i ddyrannu ar draws gwasanaethau yn y Gwasanaeth Net Gwariant) a thynnu i lawr o £2.1m o warged pensiwn (a ddangosir mewn Gwariant Corfforaethol a Chanolog, wedi'i wrthbwysu gan £400k yn ymwneud â'r gyllideb diffyg pensiwn hanesyddol).

* Effeithlonrwydd Gwasanaeth - Bernir bod Effeithlonrwydd Gwasanaeth yn gyflawnadwy ac i'w ddyrannu yn ystod y flwyddyn.

Gwariant Corfforaethol a Chanolog

	2022/23 Cyllideb Arian Cyfyngedig (£)	Chwyddiant Tâl (£)	Chwyddiant Arall * (£)	Ymrwymadau a Phwysau sy'n Dod i'r Amlwg (£)	Mesurau Rheolaeth Ariannol * (£)	Effeithlonrwydd Gwasanaeth * (£)	2023/24 Cyllideb Arian Cyfyngedig (£)
Cyffredinol	15,522,292	8,729	537,342	2,014,000	(1,625,806)	(300,000)	16,156,557
Ardoll Tân	7,652,042	0	0	757,552	0	0	8,409,594
Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor	12,682,011	0	121,178	100,000	0	0	12,903,189
Total Net Gwariant	280,678,293	9,755,287	7,322,558	11,021,552	(5,576,503)	(300,000)	302,901,187

Ariennir gan:

2022/23 Cyllideb Arian Cyfyngedig (£) **2023/24 Cyllideb Arian Cyfyngedig (£)**

Cyllid Llywodraeth Cymru	207,063,782	224,621,164
Incwm Treth y Cyngor	73,614,511	78,280,023
Cyfanswm Incwm	280,678,293	302,901,187

Gwybodaeth Am Dreth Y Cyngor 2023-24

SYLWER: Sylfaen y Dreth = Yn gyfwerth â Band "D" ar gyfer unigolyn sy'n talu'r gyfradd lawn o Dreth y Cyngor

Sylfaen y Dreth	Community	Costau Cyffredinol CBSW	Costau Arbennig CBSW	Praesept Heddlu G. Cymru	Praeseptau Cymunedol	Cyfanswm
315	Abenbury	1,451.33	-	333.09	34.97	1,819.39
5,711	Acton	1,451.33	6.00	333.09	29.59	1,820.01
588	Bangor Isycoed	1,451.33	-	333.09	34.69	1,819.11
654	Bronington	1,451.33	-	333.09	35.17	1,819.59
2,827	Broughton	1,451.33	-	333.09	55.49	1,839.91
1,953	Brymbo	1,451.33	-	333.09	52.72	1,837.14
3,982	Parc Caia	1,451.33	6.00	333.09	63.00	1,853.42
2,285	Cefn	1,451.33	-	333.09	69.13	1,853.55
160	Ceiriog Ucha	1,451.33	-	333.09	37.50	1,821.92
1,661	Y Waun	1,451.33	13.33	333.09	78.23	1,875.98
1,710	Coedpoeth	1,451.33	-	333.09	134.79	1,919.21
219	Erbistog	1,451.33	-	333.09	7.76	1,792.18

SYLWER: Sylfaen y Dreth = Yn gyfwerth â Band "D" ar gyfer unigolyn sy'n talu'r gyfradd lawn o Dreth y Cyngor

Sylfaen y Dreth	Community	Costau Cyffredinol CBSW	Costau Arbennig CBSW	Praesept Heddlu G. Cymru	Praeseptau Cymunedol	Cyfanswm
1,423	Esclusham	1,451.33	-	333.09	76.68	1,861.10
384	Glyntraian	1,451.33	15.65	333.09	55.99	1,856.06
2,669	Gresffordd	1,451.33	-	333.09	37.84	1,822.26
3,911	Gwersyllt	1,451.33	-	333.09	56.29	1,840.71
362	Hanmer	1,451.33	-	333.09	38.07	1,822.49
859	Holt	1,451.33	-	333.09	40.32	1,824.74
231	Isycoed	1,451.33	-	333.09	71.93	1,856.35
854	Wledig Llangollen	1,451.33	20.50	333.09	64.30	1,869.22
477	Llansantffraid Glyn Ceiriog	1,451.33	-	333.09	72.75	1,857.17
2,029	Llai	1,451.33	-	333.09	43.53	1,827.95
728	De Maelor	1,451.33	-	333.09	30.25	1,814.67
592	Marchwiel	1,451.33	-	333.09	60.00	1,846.02

SYLWER: Sylfaen y Dreth = Yn gyfwerth â Band "D" ar gyfer unigolyn sy'n talu'r gyfradd lawn o Dreth y Cyngor

Sylfaen y Dreth	Community	Costau Cyffredinol CBSW	Costau Arbennig CBSW	Praesept Heddlu G. Cymru	Praeseptau Cymunedol	Cyfanswm
700	Y Mynglawdd	1,451.33	-	333.09	60.33	1,844.75
4,243	Offa	1,451.33	6.00	333.09	44.31	1,834.73
689	Owrtyn	1,451.33	-	333.09	89.14	1,873.56
1,127	Penycae	1,451.33	-	333.09	67.13	1,851.55
2,831	Rhosddu	1,451.33	6.00	333.09	35.32	1,825.74
3,262	Rhosllanerchrugog	1,451.33	-	333.09	92.71	1,877.13
1,801	Yr Orsedd	1,451.33	-	333.09	40.92	1,825.34
1,793	Rhiwabon	1,451.33	-	333.09	74.18	1,858.60
315	Seswick	1,451.33	-	333.09	15.87	1,800.29
491	Wryddymbre/ Worthenbury	1,451.33	-	333.09	36.86	1,821.28
53,836	Cyfanswm / Cyfartaledd	1,451.33	2.72	333.09	55.95	1,843.09

Amgylchedd a Thechnegol

Cyllideb Gryno

Gwasanaeth	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Mynwentydd ac Amlogfeydd	(626,990)	(519,378)
Casglu a Gwaredu Gwastraff	22,970,481	23,631,727
Glanhau Arall	1,442,604	1,531,353
Parciau a Mannau Agored	1,510,781	1,586,686
Cludiant Integredig	6,372,327	6,878,423
Meysydd Parcio a Gorfodaeth	(199,705)	(182,157)
Cynnal Priffyrdd	5,274,825	6,064,642
Cynllunio at Argyfwng	122,513	126,188
Cefnogaeth Adrannol	630,552	645,715
Cyfanswm y Gyllideb	37,497,388	39,763,199

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

Gwariant	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Costau Cyflogeion	12,969,434	13,365,867
Costau Eiddo	1,908,476	2,437,770
Costau Cludiant	9,988,689	10,288,350
Cyflenwadau a Gwasanaethau	1,148,848	1,183,319
Taliadau Trydydd Parti	24,891,076	25,741,970
Cyllido	355,599	666,267
Cyfanswm Gwariant	51,262,122	53,683,543

Incwm	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Grantiau a Chyfraniadau Eraill	(9,936,738)	(10,088,569)
Ffioedd, Taliadau ac Incwm Arall	(3,744,011)	(3,744,011)
Ad-Daliadau	(83,985)	(87,764)
Cyfanswm Incwm	(13,764,734)	(13,920,344)

Cyfanswm y Gyllideb (£)	2022/2023 37,497,388	2023/2024 39,763,199
--------------------------------	---------------------------------	---------------------------------

Cynllunio a Rheoleiddio

Cyllideb Gryno

Gwasanaeth	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Rheoli Datblygu a Pholisi Cynllunio	507,465	531,390
Pridiannau Tir Lleol	(77,843)	(77,362)
Bwyd / Iechyd a Diogelwch	629,302	654,204
Gwarchod Yr Amgylchedd	727,213	708,112
Trwyddedu / Safonau Masnachu	306,806	323,312
Cefnogaeth Adrannol	545,600	548,431
Cyfanswm y Gyllideb	2,638,543	2,688,087

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

Gwariant	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Costau Cyflogeion	3,998,328	4,065,484
Costau Eiddo	30,859	33,291
Costau Cludiant	32,190	30,529
Cyflenwadau a Gwasanaethau	157,502	151,931
Taliadau Trydydd Parti	107,878	114,753
Gwasanaethau Cefnogi	19,380	19,380
Cyfanswm Gwariant	4,346,137	4,415,368

Incwm	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Grantiau a Chyfraniadau Eraill	(176,014)	(180,701)
Ffioedd, Taliadau ac Incwm Arall	(1,520,700)	(1,535,700)
Ad-Daliadau	(10,880)	(10,880)
Cyfanswm Incwm	(1,707,594)	(1,727,281)

Cyfanswm y Gyllideb (£)	2022/2023 2,638,543	2023/2024 2,688,087
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Economi

Cyllideb Gryno

Gwasanaeth	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Adfywio a Busnes	1,079,668	1,135,532
Cyfleusterau Cyhoeddus	77,517	84,661
Marchnadoedd a Digwyddiadau Canol y Dref	572,634	614,241
Llyfrgelloedd a Chanolfannau Adnoddau	1,542,534	1,702,403
Celfyddydau, Diwylliant a Threftadaeth	851,668	994,857
Cefnogaeth Adrannol	80,991	82,093
Cyfanswm y Gyllideb	4,205,012	4,613,787

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

Gwariant	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Costau Cyflogeion	4,428,786	4,549,758
Costau Eiddo	1,131,409	1,391,018
Costau Cludiant	26,295	27,081
Cyflenwadau a Gwasanaethau	944,323	960,337
Taliadau Trydydd Parti	409,127	414,738
Gwasanaethau Cefnogi	918	918
Cyfanswm Gwariant	6,940,858	7,343,850

Incwm	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Grantiau a Chyfraniadau Eraill	(1,646,983)	(1,650,606)
Ffioedd, Taliadau ac Incwm Arall	(-1,045,407)	(1,035,319)
Ad-Daliadau	(43,456)	(44,138)
Cyfanswm Incwm	(2,735,846)	(2,730,063)

Cyfanswm y Gyllideb (£)	2022/2023 4,205,012	2023/2024 4,613,787
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Gofal Cymdeithasol

Cyllideb Gryno

Gwasanaeth	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Pobl Hŷn	20,588,485	22,891,990
Anabledd	14,890,958	16,608,878
Gwasanaethau Cyffredinol	(2,696,499)	(2,652,460)
Diogelu ac Iechyd Meddwl	5,776,361	6,070,692
Gwasanaethau Cofrestredig	7,927,368	8,289,046
Uwch-Reolwyr / Gwasanaethau Cefnogi	1,863,429	2,038,321
Cyfanswm Gofal Cymdeithasol I Oedo	48,350,102	53,246,467
Rhianta Corfforaethol	18,674,742	23,973,516
Gofal A Chymorth	3,195,688	3,258,122
Cynnwys Plant a Theuluoedd	1,556,509	1,601,467
Diogelu	1,586,586	1,555,662
Uwch-Reolwyr / Gwasanaethau Cefnogi	1,585,160	1,443,682
Cyfanswm Gofal Cymdeithasol Plant	26,598,685	31,832,449
Cyfanswm y Gyllideb	74,948,787	85,078,916

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

Gwariant	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Costau Cyflogeion	31,584,751	32,863,209
Costau Eiddo	199,147	253,812
Costau Cludiant	579,207	597,994
Cyflenwadau a Gwasanaethau	1,823,225	1,925,609
Taliadau Trydydd Parti	55,144,990	63,495,595
Taliadau Trosglwyddo	7,830,625	9,058,554
Gwasanaethau Cefnogi	4,243	4,243
Cyfanswm Gwariant	97,166,188	108,199,016
Incwm	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Grantiau a Chyfraniadau Eraill	(13,026,929)	(13,923,829)
Ffioedd, Taliadau ac Incwm Arall	(9,061,637)	(9,061,637)
Ad-Daliadau	(128,835)	(134,634)
Cyfanswm Incwm	(22,217,401)	(23,120,100)
Cyfanswm y Gyllideb (£)	2022/2023 74,948,787	2023/2024 85,078,916

Addysg ac Ymyrraeth Gynnar

Cyllideb Gryno

Gwasanaeth	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Cyllidebau Dirprwyedig Ysgolion	96,801,282	102,019,524
Cyfanswm Ar Cyfer Ysgolion	96,801,282	102,019,524
Ymyrraeth a Chyfoethogiad Addysgol	1,941,163	2,080,898
Addysg Blynyddoedd Cynnar	678,344	703,727
Cefnogi Cyflawniad	4,546,407	4,928,769
Cyfanswm Heblaw Ysgolion	7,165,914	7,713,394
Cyfanswm y Gyllideb	103,967,196	109,732,918

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

Gwariant	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Costau Cyflogeion	102,167,137	106,594,911
Costau Eiddo	5,553,927	7,159,927
Costau Cludiant	211,834	216,510
Cyflenwadau a Gwasanaethau	9,557,894	9,405,816
Taliadau Trydydd Parti	2,906,224	2,960,640
Taliadau Trosglwyddo	34,056	34,737
Gwasanaethau Cefnogi	5,375,475	6,135,624
Cyllido	164,929	169,877
Cyfanswm Gwariant	125,971,476	132,678,042
Incwm	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Grantiau a Chyfraniadau Eraill	(18,359,674)	(19,298,846)
Ffioedd, Taliadau ac Incwm Arall	(138,192)	(138,192)
Ad-Daliadau	(3,506,414)	(3,508,086)
Cyfanswm Incwm	(22,004,280)	(22,945,124)
Cyfanswm y Gyllideb (£)	2022/2023 103,967,196	2023/2024 109,732,918

Tai ac Asedau

Cyllideb Gryno

Gwasanaeth	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Asedau Strategol	396,513	677,823
Rheoli a Dylunio Cyfleusterau	965,725	1,069,831
Gwasanaeth Arlwyo	709,123	889,258
Strategaeth Tai	162,711	165,941
Budd-Dal Tai	-382,450	-365,050
Tai Sector Preifat	65,927	75,493
Dewisiadau Tai	1,760,931	2,275,019
Safleoedd Teithwyr	108,659	128,500
Cefnogaeth Adrannol	190,912	183,434
Cyfanswm y Gyllideb	3,978,051	5,100,249

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

Gwariant	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Costau Cyflogeion	9,287,596	9,763,477
Costau Eiddo	2,762,309	3,161,559
Costau Cludiant	74,400	76,633
Cyflenwadau a Gwasanaethau	2,574,042	3,793,462
Taliadau Trydydd Parti	4,208,338	4,304,526
Taliadau Trosglwyddo	31,671,926	26,720,158
Gwasanaethau Cefnogi	516,178	445,141
Cyfanswm Gwariant	51,094,789	48,264,956
Incwm	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Grantiau a Chyfraniadau Eraill	(39,349,064)	(35,357,879)
Ffioedd, Taliadau ac Incwm Arall	(-4,708,960)	(4,725,641)
Ad-Daliadau	(3,058,714)	(3,081,187)
Cyfanswm Incwm	(47,116,738)	(43,164,707)
Cyfanswm y Gyllideb (£)	2022/2023 3,978,051	2023/2024 5,100,249

Gwasanaethau Tai

Cyllideb Gryno

Incwm	Revised Budget 2022/2023 (£)	Budget 2023/2024 (£)
Rhenti Anheddau	53,809,000	57,205,000
Rhenti Adeiladau Eraill	1,049,000	1,054,000
Taliadau am Wasanaethau a Chyfleusterau	367,000	373,000
Incwm O'r Bwyd Anifeiliaid Pw Heulol Yn Gyfradd	1,634,000	1,634,000
Llog	25,000	23,000
Grant Tai Fforddiadwy	167,000	168,000
Cyfanswm Incwm	57,051,000	60,457,000

Dadansoddiad yn ôl Gwariant

Gwariant	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Costau Goruchwylio a Rheoli	7,159,000	7,341,000
Treuliau Arbennig (Cynnal Tiroedd Ac Ati)	683,000	703,000
Tai Gwarchod - Costau Landlord	736,000	806,000
Trwsio A Chynnal	18,929,000	19,049,000
Taliadau Cyfalaf	27,514,000	31,081,000
Darpariaeth Ar Gyfer Dyledion Drwg Ac Amheus	793,000	1,192,000
Cyfraniad At Y Rhaglen Gyfalaf (CERA)	1,238,000	281,000
Cyfanswm Gwariant	57,052,000	60,453,000
Gwarged / Diffyg Clir Am Y Flwydd	(1,000)	4,000
Gweddill A Ddygwyd Ymlaen	5,019,956	5,018,956
Gweddill I'w Ddwyn Ymlaen	5,018,956	5,022,956

Cyllid a TGCh

Cyllideb Gryno

Gwasanaeth	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Cyllid	4,093,065	4,165,222
TGCh	3,756,756	4,262,311
Cyfanswm y Gyllideb	7,849,821	8,427,533

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

Gwariant	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Costau Cyflogeion	7,713,150	7,973,276
Costau Eiddo	18,481	22,484
Costau Cludiant	12,393	12,770
Cyflenwadau a Gwasanaethau	2,405,662	2,755,777
Gwasanaethau Cefnogi	54,532	54,532
Cyfanswm Gwariant	10,204,218	10,818,839

Incwm	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Grantiau a Chyfraniadau Eraill	(661,059)	(672,291)
Ffioedd, Taliadau ac Incwm Arall	(834,990)	(834,990)
Ad-Daliadau	(858,348)	(884,025)
Cyfanswm Incwm	(2,354,397)	(2,391,306)

Cyfanswm y Gyllideb (£)	2022/2023 7,849,821	2023/2024 8,427,533
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Llywodraethu a Chwsmeriaid

Cyllideb Gryno

Gwasanaeth	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Gwasanaethau Cyfreithiol	952,878	970,431
Democrataidd a Gwasanaeth Cofrestru	597,413	611,443
Cwsmer a Cymreig	1,530,767	1,552,663
Gwasanaethau Digidol	586,242	595,937
Cyfanswm y Gyllideb	3,667,300	3,730,474

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

Gwariant	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Costau Cyflogeion	3,966,057	4,022,107
Costau Eiddo	15,000	15,450
Costau Cludiant	5,589	5,757
Cyflenwadau a Gwasanaethau	546,030	562,412
Cyfanswm Gwariant	4,532,676	4,605,726

Incwm	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Grantiau a Chyfraniadau Eraill	(186,021)	(191,602)
Ffioedd, Taliadau ac Incwm Arall	(419,089)	(419,089)
Ad-Daliadau	(260,266)	(264,561)
Cyfanswm Incwm	(865,376)	(875,252)

Cyfanswm y Gyllideb (£)	2022/2023 3,667,300	2023/2024 3,730,474
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Trwsio a Chynnal

Cyllideb Gryno

Gwasanaeth	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Trwsio a Chynnal	2,779,928	2,857,858
Cyfanswm y Gyllideb	2,779,928	2,857,858

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

Gwariant	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Costau Eiddo	2,875,835	2,953,765
Gwasanaethau Cefnogi	89,536	89,536
Cyfanswm Gwariant	2,965,371	3,043,301

Incwm	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Ad-Daliadau	(185,443)	(185,443)
Cyfanswm Incwm	(185,443)	(185,443)

Cyfanswm y Gyllideb (£)	2022/2023 2,779,928	2023/2024 2,857,858
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Prif Weithredwr

Cyllideb Gryno

Gwasanaeth	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Prif Weithredwr a Chefnogaeth	290,147	287,312
Perfformiad, Gwelliant Phartneriaethau	1,003,873	1,042,717
Adnoddau Dynol	1,439,316	1,492,902
Datblygu'r Gweithlu a Hyfforddiant	556,586	615,895
Cyfanswm y Gyllideb	3,289,922	3,438,826

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

Gwariant	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Costau Cyflogeion	3,661,551	3,777,419
Costau Eiddo	14,665	16,510
Costau Cludiant	2,560	2,624
Cyflenwadau a Gwasanaethau	262,223	274,418
Taliadau Trydydd Parti	154,856	159,202
Cyllido	355,599	666,267
Cyfanswm Gwariant	4,095,855	4,230,173

Incwm	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Grantiau a Chyfraniadau Eraill	(706,807)	(692,22)
Ad-Daliadau	(99,126)	(99,126)
Cyfanswm Incwm	(805,933)	(791,347)

Cyfanswm y Gyllideb (£)

2022/2023
3,289,922

2023/2024
3,438,826

Corfforaethol a Chanolog

Cyllideb Gryno

Gwasanaeth	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Craidd Corfforaethol a Democrataidd	2,036,882	2,144,851
Costau Annosbarthedig	2,048,092	2,409,504
Gwasanaethau Canolog l'r Cyhoedd	13,252,364	13,423,542
Ardoll Tân	7,652,042	8,409,594
Cyllido Cyfalaf	8,207,464	8,307,464
Gwasanaeth Hamdden	728,434	829,073
Incwm a Gwariant Gweithredu Arall	1,931,067	1,945,312
Cyfanswm y Gyllideb	35,856,345	37,469,340

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

Gwariant	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Costau Cyflogeion	191,980	798,237
Costau Eiddo	169,286	177,713
Costau Cludiant	2,240	265
Cyflenwadau a Gwasanaethau	6,119,582	7,458,001
Taliadau Trydydd Parti	13,920,490	15,466,822
Taliadau Trosglwyddo	12,941,661	13,062,839
Cyllido	8,669,998	8,777,377
Cyfanswm Gwariant	42,015,237	45,741,254

Incwm	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2022/2023 (£)	Cyllideb Arian Cyfyngedig 2023/2024 (£)
Grantiau a Chyfraniadau Eraill	(5,516,201)	(7,627,717)
Ffioedd, Taliadau ac Incwm Arall	(320,009)	(320,009)
Ad-Daliadau	(322,682)	(324,188)
Cyfanswm Incwm	(6,158,892)	(8,271,914)

Cyfanswm y Gyllideb (£)	2022/2023 35,856,345	2023/2024 37,469,340
------------------------------------	---------------------------------	---------------------------------

Rheoli Risgiau Allweddol

Chwyddiant a chyfraddau llog

Risg:

- Heb gytuno ar ddyfarniad cyflog athrawon a staff nad ydynt yn athrawon. Darpariaeth 4.5% wedi ei chynnwys yn y gyllideb.
- Chwyddiant yn parhau i gynyddu y tu hwnt i'r hyn y darparwyd ar ei gyfer yn y gyllideb.
- Bydd symudiadau cyfraddau llog yn y dyfodol yn effeithio ar lefel yr incwm buddsoddi.

Rheoli:

- Trwy drefniadau monitro a rheoli cyllideb y Cyngor.

Cyllid / Rhagolygon Ariannol

Risg:

- Er bod setliad dangosol ar gyfer blwyddyn 2 yn rhoi arweiniad defnyddiol wrth gynllunio, mae'n eglur y bydd blynyddoedd 2 a 3 yn heriol oherwydd rhagwelir y bydd pwysau costau a galw yn uwch na'r cyllid.
- Mae'r Cyngor ar hyn o bryd yn gwario llai na'i Asesiad o Wariant Safonol, ac mae ei lefel Treth y Cyngor yn is na chyfartaledd Cymru.

Rheoli:

- Trwy drefniadau monitro a rheoli cyllideb y Cyngor.

Costau Ariannu Cyfalaf

Risg:

- Mae lefel y benthyca yn seiliedig ar lefel ac amseru ffynonellau eraill o gyllid, e.e. derbyniadau cyfalaf a grantiau. Gall y rhain newid.

Rheoli:

- Trwy fonitro rheolaidd ac argymell i'r Bwrdd.

Pwysau ar Wasanaethau

- Nid oes darpariaeth ddigonol wedi'i gwneud i ymdrin â'r newidiadau yn y galw am wasanaethau ac i fynd i'r afael â Chynlluniau Gweithredu Rheoleiddio.
- Nid oes darpariaeth wedi'i gwneud ar gyfer colli incwm yn sgil effaith pandemig Covid-19.

Risg:

- Efallai y bydd galw am y gwasanaethau hyn yn parhau i fod yn fwy na lefel y cyllid sydd ar gael.
- Nid yw lefelau incwm yn dychwelyd i lefelau cyn y pandemig.

Rheoli:

- Ailflaenoriaethu a gweithredu mesurau rheoli galw.
- Trwy drefniadau monitro a rheoli cyllideb y Cyngor.